

**โครงการนิสิตปฏิบัติศาสนกิจกับการจัดการตอนปฐาปาชุมชนพึ่งตนเองบ้านค้อ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี**

๑.ชื่อโครงการ โครงการนิสิตปฏิบัติศาสนกิจกับการจัดการตอนปฐาปาชุมชนพึ่งตนเองบ้านค้อ ตำบลกุตุลลาด
อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

๒.ความสอดคล้องกับงานในกิจการคณะสงฆ์ แผนพัฒนานิสิต และนวัตกรรม ๙ ประการ

๒.๑ งานในกิจการคณะสงฆ์

☐ ๑) การปกครอง	☐ ๔) การศึกษาสงเคราะห์
☐ ๒) การเผยแผ่	☒ ๕) การสาธารณะสงเคราะห์
☐ ๓) การศาสนศึกษา	☐ ๖) การสาธารณูปการ

๒.๒ แผนพัฒนานิสิต ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔)

- ☐ ๑) พัฒนานิสิตให้มีคุณภาพและเป็นศาสนทายาทที่มีศักยภาพ
- ☒ ๒) ยกระดับกระบวนการทำงานสู่ความเป็นเลิศ
- ☐ ๓) จัดระบบบริการและสวัสดิการแก่นิสิตที่มีประสิทธิภาพ
- ☐ ๔) พัฒนาศูนย์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานิสิต

๒.๓ นวัตกรรม ๙ ประการของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (MAHACHULA)

☐ M - Morality	มีปฏิปทาน่าเลื่อมใส
☐ A - Awareness	รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางสังคม
☐ H - Helpfulness	มีศรัทธา อุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา
☐ A - Ability	มีความสามารถในการแก้ปัญหา
☐ C - Curiosity	มีความใฝ่รู้ใฝ่คิด
☒ H - Hospitality	มีน้ำใจเสียสละเพื่อส่วนรวม
☐ U - Universality	มีโลกทัศน์กว้างไกล
☐ L - Leadership	มีความเป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา
☐ A - Aspiration	มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เพียบพร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรม

๓. หลักการและเหตุผล

ดอนปู่ตา มาจากคำว่า ดอน + ปู่ตา คำว่า ดอนในภาษาอีสานนั้นหมายถึงพื้นที่ที่สูงน้ำท่วมไม่ถึง ส่วนคำว่า ปู่ตา นั้น หมายถึงบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ผีปู่ตา” หมู่บ้านของชาวอีสานทุกหมู่บ้านต้องมี “ดอนปู่ตา” ซึ่งเป็นที่ประทับของผีปู่ตาหรือผีอารักษ์ของหมู่บ้าน โดยชาวบ้านมีเชื่อว่าบริเวณดอนปู่ตาเป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ จึงไม่กล้าตัดต้นไม้ในบริเวณนั้นและไม่กล้าจับสัตว์ต่างๆ ที่มีในดอนปู่ตามากินเป็นอาหาร พื้นที่ของป่าดอน ปู่ตาเป็นพื้นที่อนุรักษ์ของหมู่บ้าน เพราะเป็นความเชื่อและตั้งเป็นกฎร่วมกันว่าเป็นบริเวณที่ห้ามตัดต้นไม้ และห้ามล่าสัตว์ จึงทำให้พืชและสัตว์มีพื้นที่ปลอดภัยได้อาศัยอยู่เพื่อการแพร่พันธุ์ไปยังพื้นที่อื่นและป่าชุมชนยังเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของชาวบ้าน เป็นแหล่งกำเนิดของจารีตประเพณีต่างๆ มากมาย เช่น การเลี้ยงผีปู่ตา เป็นต้น ซึ่งชาวบ้านได้ปฏิบัติสืบต่อกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นแหล่งรวมจิตใจ สร้างความสามัคคีของชาวบ้านอีกแหล่งหนึ่งที่สำคัญของหมู่บ้าน

ซึ่งในปัจจุบัน ภายในดอนปู่ตานั้นชาวบ้านได้เข้าไปเก็บของป่าหาเลี้ยงชีพ เช่น การเก็บผักป่าหาหน่อไม้ การเก็บเห็ด เป็นต้น ซึ่งทรัพยากรเหล่านั้นนับวันจะลดน้อยลงโดยไม่มีการทดแทนสิ่งที่เคยอุดมสมบูรณ์ ขาดการจัดการป่าไม้ พืชพันธุ์ต่างๆ ภายในดอนปู่ตา ซึ่งทำให้ชาวบ้านที่อาศัยดอนปู่ตาหาอาหารเลี้ยงชีพนั้น เริ่มหายากมากขึ้น และไม่มีมีการจัดการการเข้าไปใช้ประโยชน์จากดอนปู่ตาที่ชัดเจนอีกด้วย

ดังนั้นนิสิตปฏิบัติศาสนกิจ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี ต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการเข้าไปร่วมจัดการพื้นที่ป่าชุมชนร่วมกับผู้นำหมู่บ้าน ประชาชน เยาวชน พันธุ์ป่าไม้ให้มีความอุดมสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชนของตนเอง กลุ่มนิสิตปฏิบัติศาสนกิจจึงมีความต้องการที่จะจัดทำโครงการนิสิตปฏิบัติศาสนกิจกับการจัดการดอนปู่ตาป่าชุมชนพึ่งตนเองบ้านค้อ เพื่อตอบสนองต่อพันธกิจของมหาวิทยาลัยและกิจการคณะสงฆ์

๔. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและความสำคัญของดอนปู่ตาป่าชุมชนพึ่งตนเองบ้านค้อ
- ๒) เพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ดอนปู่ตาป่าชุมชนพึ่งตนเอง
- ๓) เพื่อหาแนวทางในการฟื้นฟูและจัดการดอนปู่ตาป่าชุมชนพึ่งตนเอง

๕. ขอบเขตการดำเนินงาน

- ดอนปู่ตาป่าชุมชนบ้านค้อ หมู่ที่ ๑ และ หมู่ ๑๒ ตำบลกุดลาด อำเภอมือ จังหวัดอุบลราชธานี

๖. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

- ๑) พระภิกษุ – สามเณร นักเรียน และประชาชนบ้านค้อ ตำบลกุดลาด อำเภอมือ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน ๒๐๐ รูป/คน

- ๒) พื้นที่ดอนปู่ตาป่าชุมชนบ้านค้อ ตำบลกุดลาด อำเภอมือ จังหวัดอุบลราชธานี

เชิงคุณภาพ

- ๑) ผู้เข้าร่วมโครงการเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ดอนปู่ตาป่าชุมชนพึ่งตนเอง
- ๒) ผู้เข้าร่วมโครงการเกิดความสามัคคีในการฟื้นฟูและจัดการดอนปู่ตาป่าชุมชนพึ่งตนเอง

๓) เกิดการสร้างสังคมแห่งสุขภาวะ ทั้งทางกาย ทางจิตใจ ทางปัญญา และทางสังคม ในพื้นที่บ้านค้อ ตำบลกุดลาด อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

๗. วิธีการดำเนินโครงการ

ระยะเวลาการดำเนินงานโครงการ ๑๐ เดือน (เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ – เดือนกันยายน ๒๕๖๔)

กิจกรรม	ระยะเวลาการดำเนินการ (พ.ค. ๒๕๖๓ – ก.พ. ๒๕๖๔)											
	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.
๑. ขั้นวางแผน (P) - ทบทวนกิจกรรมในปีที่ผ่านมา - ตรวจสอบความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย - ประชุมวางแผนเพื่อจัดทำโครงการ	→											
๒. ขั้นการดำเนินงาน (D) - เสนอขออนุมัติดำเนินโครงการ - ประชุม / แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน - ประชาสัมพันธ์โครงการ - ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง - ดำเนินโครงการ		→	→	→	→							
๓. การติดตามประเมินผล (C) - การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ - การประเมินหลังการดำเนินโครงการ					→	→	→		→			
๔. การปรับปรุงแก้ไข (A) - สรุปและรายงานผลการดำเนินโครงการ									→			

๘. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑) ทราบประวัติความเป็นมาและข้อมูลพื้นฐานของชุมชนบ้านค้อ
- ๒) พื้นที่ป่าดอนปู่ตาได้รับการฟื้นฟูและการจัดการในทิศทางที่ดีขึ้น
- ๓) เกิดความสามัคคีในการร่วมกันอนุรักษ์พื้นที่ดอนปู่ตา
- ๔) สามารถทำรายงานถอดบทเรียนการปฏิบัติศาสนกิจของพระนิสิตวิทยาเขตอุบลราชธานี

๙. การประเมินผล

- ๑) มีผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๘๐ % ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
- ๒) มีฐานข้อมูลผู้เข้าร่วมโครงการ
- ๓) พื้นที่จัดทำโครงการมีความอุดมสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
- ๔) มีการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เพื่อทราบถึงความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ

๑๐. ที่ปรึกษาโครงการ

- ๑) พระครูกิตติคุณโณภาส ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์อุบลราชธานี
- ๒) พระครูปลัดพงษ์หิน จิตฺตมโม นักวิชาการศึกษา (ฝ่ายกิจการนิสิต)

๑๑. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ๑) พระภานุวัฒน์อัสสุกาโม (พินนาศรี) หัวหน้าโครงการ
คณะ ครุศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน เอก การสอนภาษาอังกฤษ
สังกัด วิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ตำบลวารินชำราบอำเภอวารินชำราบจังหวัดอุบลราชธานี
รหัสไปรษณีย์ ๓๔๑๔๐ ชื่อเจ้าอาวาส พระศรีรัตนโนบล
เบอร์โทรพระนิสิต ๐๘๗-๔๓๐๒๒๖๕
- ๒) พระมหาอดุมศักดิ์ ปญญาภิวัตโน (ทรัพย์ศิริ) เลขานุการ
คณะ ครุศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน เอก การสอนภาษาอังกฤษ
สังกัด วัดมหายานาราม พระอารามหลวง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
รหัสไปรษณีย์ ๓๔๐๐๐ ชื่อเจ้าอาวาส พระครูสารกิจโกศล
เบอร์โทรพระนิสิต ๐๘๖-๐๐๗๔๓๖๖
- ๓) พระมหาวิระชัย จิรกิตติโสภโณ (ว่องไว) สมาชิก
คณะ ครุศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน เอก การสอนภาษาอังกฤษ
สังกัด วัดมหายานาราม พระอารามหลวง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
รหัสไปรษณีย์ ๓๔๐๐๐ ชื่อเจ้าอาวาส พระครูสารกิจโกศล
เบอร์โทรพระนิสิต ๐๘๓- ๗๒๘๐๑๕๕
- ๔) พระวงษ์ทอง สุภโท (ต่อมคำ) สมาชิก
คณะ ครุศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน เอก สังคมศึกษา
สังกัด วัดมหายานาราม พระอารามหลวง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
รหัสไปรษณีย์ ๓๔๐๐๐ ชื่อเจ้าอาวาส พระครูสารกิจโกศล
เบอร์โทรพระนิสิต ๐๘๕ - ๐๒๘๕๔๐๗
- ๕) พระทศพล กิตฺตมโน (บุญฮ้อย) สมาชิก
คณะ ครุศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน เอก การสอนภาษาอังกฤษ
สังกัด วัดศรีประตู่ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
รหัสไปรษณีย์ ๓๔๐๐๐ ชื่อเจ้าอาวาส พระครูธีรธรรมสิริ
เบอร์โทรพระนิสิต

๖) พระทัพบอรุณ ภูริวฑฒโน (ศรีพิทักษ์) สมาชิก

คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน เอก สังคมศึกษา

สังกัด วัดด้ามพร้า ตำบลขามใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

รหัสไปรษณีย์ ๓๔๐๐๐ ชื่อเจ้าอาวาส พระครูวิจิตรศาสนการ

เบอร์โทรพระนิสิต ๐๘๑ -๕๔๔๔๒๖๑

๗) พระเจตพล คุตตธมฺโม สมาชิก

คณะ ครุศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน เอก สังคมศึกษา

สังกัด วัดสารพัฒน์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

รหัสไปรษณีย์ ๓๔๐๐๐ ชื่อเจ้าอาวาส พระครูสารสีลคุณ

เบอร์โทรพระนิสิต ๐๙๐-๖๑๐๘๘๕๔

๘) สามเณรสุธิพงษ์ ผมท่า สมาชิก

คณะ ครุศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน เอก สังคมศึกษา

สังกัด วัดป่าใหญ่ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

รหัสไปรษณีย์ ๓๔๐๐๐ ชื่อเจ้าอาวาส พระครูสารกิจโกศล

เบอร์โทรพระนิสิต ๐๖๑-๙๔๘๓๔๖๘

๑๒. หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดลาด อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

๒. วัดบ้านค้อ ตำบลกุดลาด อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี